

Mezei pattanóbogár - *Agriotes ustulatus* Schaller

Csapda feromon és virágillat-anyagos csalétkekkel, amellyel nőstényeket és hímeket egyaránt foghatunk.

Hosszúkás, 7- 11 mm-es bogár. Alakja a pattanóbogarakra jellemzően, noha megnyúlt, mégis kissé zömöknek tűnik, ugyanis a széles nyakpajzsának alsó szegélye párhuzamosan fut szárnyfedői tövének ívével. Feje széles, lekerekített, szárnyfedői viszont kúposan végződnek. Szárnyfedői sárgás vagy rozsdabarnás színűek.

Tápnövénye: kukorica, gabonafélék, napraforgó, cukorrépa, burgonya, pázsitfűvek, ezenkívül számos más növény, pl. a paradicsom gyökerét is megtámadhatja. Kárképe: a bogarak a pázsitfűfélék leveleivel, ill. az

ernyősvirágzatúak virágporával táplálkoznak. A fő kárt a lárva, az ún. *drótféreg* okozza: a talajban a csírázó magvakat és a növények gyökereit eszi. A tünetek a megtámadott növényfajtól és a talajtípustól függően változatosak. Ilyen pl. a hiányos kelés (kukorica), az átfűrt szikleveles, csírázó mag, a megrágott gyökér, a növény föld feletti részeinek a sárgulása.

A CSALOMON® csapdát zöldség- és szántóföldi kultúrákban a talaj szintjére helyezzük ki. A csapdázás megkezdésének szokásos időpontja június közepe.

A CSALOMON® csapda szelektivitása: a kettős csalétkű csapda mind a nőstényeket, mind a hímeket egyaránt jól fogja. A feromoncsalétek hazánkban más pattanóbogarat nem csalogat. A virág-illatanyagcsalétek hatására berepülhet néhány bagolylepke (*Autographa*, *Helicoverpa*), esetleg legyek és hártvány szárnyúak.

A CSALOMON® csapda vonzóképesége: környezeti viszonyoktól függően 3-4 hét után lassan csökkenhet. Ezután a csalétkeket a biztonságos rajzáskövetés érdekében cserélje frissre!

A drótféreg elleni védekezés az előrejelzésen kell, hogy alapuljon. A csalogatóanyagcsapdák alkalmazása sokkal egyszerűbb és kevésbé munkaigényes, mint az eddig szokásosan alkalmazott módszereké; érzékenyen jelzik a kártevő megjelenését, így a fertőzési gócok könnyen behatárolhatók, majd felszámolhatók.

Fotó: L. Furlan

A bogár, amit a csapda fog

www.elateridae.com

www.inra.fr

www.unimol.it

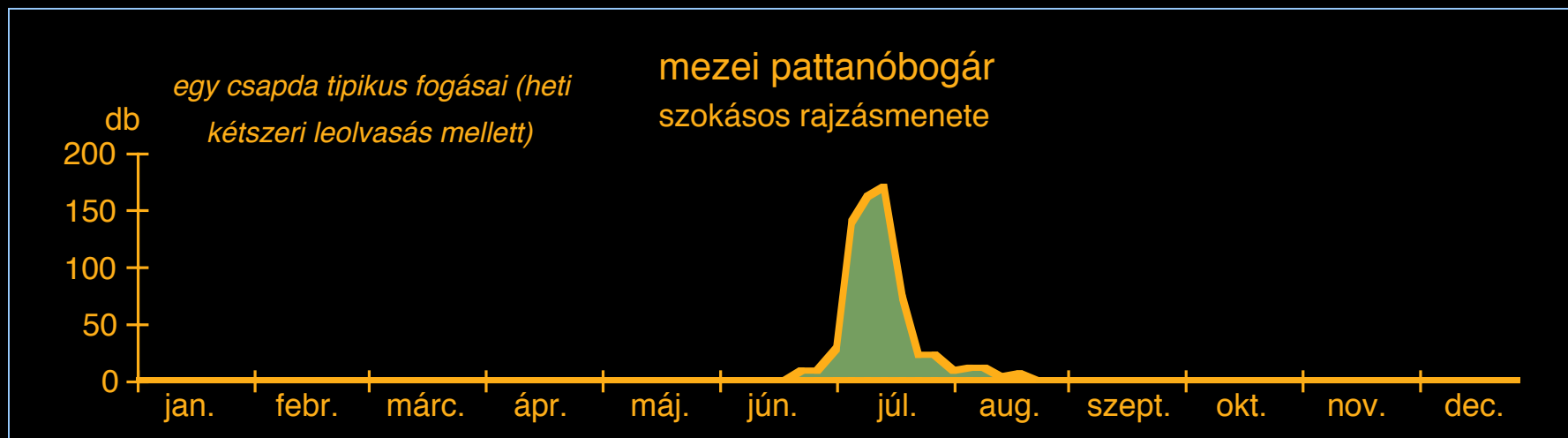

www.unimol.it

A lárva és kártétele, amit meg kell előzünk

A nagy fogókapacitású VARb3 csapdatípus igen sok bogarat képes befogni, tehát a kártevő gyérítésére is alkalmas. Olaszországi tapasztalatok szerint, ha a feromoncsapdák fogásának átlaga nem haladja meg évente a 200-250 példányt csapdánként, az adott területen a drótféreg kártétel nem valószínű^[1]. Ennél magasabb fogások esetén drótféreg mintavételezések elvégzése válhat szükségessé, melynek alapján lehet a megfelelő védekezésről dönteni. A védekezés lehet részben a vetésváltás (pl. sűrű vetésű és így kevésbé érzékeny őszibúzával), vagy alternatív agrotechnikai módszerek (pl: ekével, tárcsával történő gyérítés), de súlyosabb fertőzés esetén csak a talajfertőtlenítés segít^[2,3]

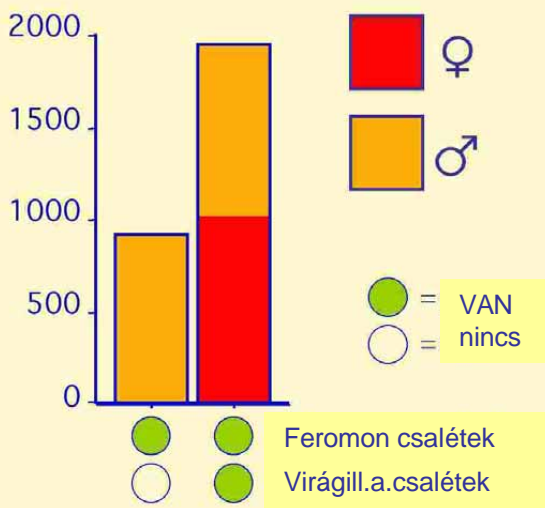
[1] Furlan, L. és mtsi, *ATTI Giorn.Fitopat.* 1:133-140, 1996; [2] Jermy T, Balázs K. (szerk.) *A növényvédelmi állattan kézikönyve.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990; [3] *Növényvédő szerek, termésmnövelő anyagok.* Évente megjelenő kiadvány, beszerezhető: megyei Növényvédő (NTSZ) Állomások; www.ontsz.hu/engedelyezes/nyitolap.html; WIN-PESZTI (www.relemi.hu)

A **Csalomon N** az MTA ATK Növényvédelmi Intézet bejegyzett védjegye.

Megrendelés / felvilágosítás: MTA ATK Növényvédelmi Intézet, Budapest, Pf. 102., 1525; tel.: (1)-391-8637, 06-30-9824999; fax: (1)-3918655; e-mail: csalomon@julia-nki.hu vagy h2371tot@ella.hu; internet: www.julia-nki.hu/csalomon

Mezei pattanók fogása csak feromonnal, illetve virágillat-anyagok és feromoncsalétekkel együtt csalétkezett csapdákból (Tóth M. és Furlan L. publikálatlan 2008-as eredménye)

Így néz ki, ha a CSALOMON® VARb3 csapda megfogta!

A mezei pattanóbogár
feromonjával csalétkezett csapdák
által fogott pattanóbogár fajok
(1998-2004)

(Tóth & Furlan, 2005, IOBC/wprs Bull., 28:133-142;
Furlan & Tóth, 2007, IOBC/wprs Bull., 30:19-25
nyomán)

● *A. ustulatus*

○ fogás nélkül

